

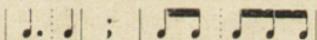
„Musik, Theater und Literaturjournal“. писаль: „Бетховеновитѣ последни квартети“ (1868), както и анализи на всички такива, „Сонатната форма отъ Бетховена насамъ“, „Моцартовитѣ клавирни концерти“ и др.

Хелстедъ, Густавъ Карлъ — Helsted, Gustav Karl — датски органист и компонистъ, род. 30 ян. 1857 въ Копенхагенъ, умр. 1 мар. 1924 с. т., ученикъ на Хартманъ и Гаде, учителъ въ консерваторията въ Копенхагенъ, председателъ на „Датското концертно дружество“, писаль 2 симфонии, 1 концертъ за чело, десетъ за струнни и духови инструменти, 3 струнни квартета и др. камерни творби, фантазия за органъ и др.

Хелфертъ, Владимиръ — Helfert, Vladimir — чешки музикаленъ писатель, род. 24 мартъ 1886 год въ Планице (Чехия), учили при К. Хостицки въ Прага, и музикознание — въ Берлинския университетъ при Кречмаръ и Болфъ, отъ 1926—професоръ по музикална наука въ университета Бърно, писаль: „Къмъ историята на мелодрамата“ (1908), „Музикалниятъ барокъ въ чешкия дворци“ (1917), „Творческото развитие на Сметана“ (1924), „История на развитието на сонатната форма“ (1925), „Ирджи Бенда“ — голъма монография, отъ която е излѣзла до сега една частъ (1929).

Хемиолиа, лат. proportio hemiolia — въ мензуралната нотация отъ XV в. — се наричатъ групите отъ черни ноти, които се срещатъ между обикновените бѣли, и които не могатъ да се имперфициратъ или алтериратъ.

Хемиолно отношение — се нарича въ древногръцката ритмика, когато единъ късъ се разпада на две части, въ отношение $1:1\frac{1}{2}$ или 2:3, напр.:

Върху тази основа на Х. о. слагатъ нотацията на българските народни пѣсни и танци подържниците на тъй наречените „удължени времена“ въ нея.

Хемитониумъ — гръцкото име на полутона.

Хемусъ — едно отъ най-голъмите български книгоиздателства, осно-

вано презъ 1918 г. Въ последните години, книгоиздателството разшири твърде много своята дейност, издавайки пълно събрание на съчиненията на всички по-значителни съвременни български писатели. Особено голъмъ съзлагуителъ на Х. въ областта на детската книжнини, въ която то даде току-реци, най-хубавото, що има като съдържание и като външенъ видъ. Единъ важенъ отдѣлъ на книгоиздателството сърбенъ сърбенъ. Х. издава също и настоящия, първи български музикаленъ речникъ. То издава, още, и периодичния музикаленъ сборникъ „Музикални би-сери“ (отъ училищни пѣсни) — редакторъ П. Бояджиевъ. Други периодични издания на Х. сѫ: най-серийното литературно списание „Златорогъ“, педагогичното — „Учителска практика“, и детското — „Детска радостъ“. Х. получи 1932 премията Шумейкеръ — за най-хубаво издадената презъ сѫщата година детска книга.

Хенделъ, Георгъ Фридрихъ — Händel, Georg Friedrich — единъ отъ най-великиятъ компонисти на всички времена и народи, род. 23 февр. 1685 въ Хале (Саксония), умр. 14 апр. 1759 въ Лондонъ, синъ на курфюрстски саксонски лайбхирургъ (бръснаръ), който — въпрѣки рано изявената голъма музикална дарба, искалъ да направи сина си юристъ, учили, обаче, при своята леля, той направя такива голъми успѣхи, че когато го чува въ Вайзенфельсъ саксонско-вайзенфелския князъ да свири на органъ, и останалятъ възхищенъ отъ играта му, съ противата на бащата бива сломена, и момчето бива повѣрено за музикално обучение на органиста Ф. В. Заху въ Хале, като, по желанието на баща си, Х. е изучавалъ и право — въ тамошния университетъ, и е билъ органистъ на Дома. 1703 отива въ — прославения по това време като пръвъ нѣмски музикаленъ градъ — Хамбургъ, дето влиза въ тѣсно познанство съ Кайзеръ, както и съ Матезонъ, чиито съвети използува, и пише тукъ първите си по-голъми творби: четири опери на нѣмски текстове — „Алмира“, „Неронъ“, „Дафне“ и „Флориндо“. 1707 се отправя за Италия, посещава Флоренция, Римъ, Неаполъ и Венеция, завързва дружба съ двамата Скар-